

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет
імені В.Г. Короленка

Кафедра дошкільної освіти

Методичні рекомендації
щодо організації, виконання та захисту курсових робіт
для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

Полтава – 2021

Редакційна колегія:

Гнізділова О. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Манжелій Н. М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Вільхова О. Г., кандидат педагогічних наук, асистент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Авторський колектив:

Вашак О. О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Вільхова О. Г., кандидат педагогічних наук, асистент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Гнізділова О. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Гришко О. І., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Зімакова Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Карапузова І. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Ковалевська Н. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Коваль В. М., асистент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Лукашова Ю. О., асистент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Манжелій Н. М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Пасічніченко А. В., кандидат психологічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Фазан Т. П., кандидат педагогічних наук, асистент кафедри дошкільної освіти ПНПУ імені В. Г. Короленка

Рецензенти:

Королук С. В., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту освіти Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського

Фазан В. В., доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки і андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка

Методичні рекомендації щодо організації, виконання та захисту курсових робіт для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта / За заг. ред. О.А. Гнізділової, Н. М. Манжелій, О. Г. Вільхової. Полтава, 2021. 45 с.

Затверджено
на засіданні кафедри дошкільної освіти
протокол № 15 від 13 квітня 2021 року

Затверджено Вченою радою Полтавського
національного педагогічного університету
імені В.Г. Короленка
протокол № 11 від 29 квітня 2021 року

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ I. Вимоги до написання, оформлення та оцінювання курсових робіт	7
Розділ II. Орієнтовна тематика курсових робіт.....	14
Розділ III. Критерії оцінювання курсових досліджень.....	26
Розділ IV. Перевірка та захист курсових робіт.....	28
Список використаних джерел.....	29
Додатки	31

ВСТУП

У сучасних умовах реформування вищої освіти значну увагу зосереджено на підготовці нового покоління педагогічних працівників, підвищення загальної культури професійної кваліфікації та соціального статусу педагога до рівня, що відповідає його ролі в суспільстві. Економічні і соціальні реформи, які здійснюються в Україні та світі, значною мірою впливають на характер праці вихователів. Відповідно змінюються і вимоги до їх підготовки. Серед найголовніших – вимоги розвитку фахівця творчого, ініціативного, відповідального, наполегливого, мислячого, який має організаторські вміння і навички спрямовувати свою діяльність на вдосконалення освітнього процесу. Науково-дослідницька діяльність здобувачів вищої освіти ЗВО є одним із найважливіших засобів підвищення якості їхньої професійної підготовки, особистісного зростання та творчого застосування в практичній діяльності освітніх інновацій, найновіших досягнень науково-технічного прогресу та мистецтва.

Одним із шляхів залучення майбутніх вихователів до науково-педагогічних досліджень є підготовка ними курсової роботи, що забезпечує вирішення таких основних завдань професійно-педагогічної підготовки:

- формування у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти (ЗДО) наукового світогляду, оволодіння ними методологією та методами наукового дослідження;
- розширення теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутнього фахівця;
- надання допомоги студентам у прискореному оволодінні спеціальністю, досягненні високого професіоналізму;
- розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів у вирішенні практичних освітніх завдань;
- прищеплення здобувачам навичок самостійної науково-дослідної роботи;
- розвиток ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у своїй практичній роботі;
- розвиток проблемних наукових груп, виховання у закладі вищої освіти резерву вчених, дослідників, викладачів.

Підготовка здобувачем науково-дослідної роботи дає можливість комплексно впливати на формування у нього професійно-педагогічних знань, умінь та навичок, позитивних науково-світоглядних установок, готовності до нововведень, їх сприйняття та психоемоційну стійкість, а також на розвиток професійно-значущих якостей особистості та рис характеру. Це в загальному позитивно впливає на формування професійної педагогічної компетентності майбутніх вихователів ЗДО.

Якісне зростання рівня розвитку професійних здібностей майбутнього освітянина може бути забезпечене за умови відповідної методичної основи. З цією метою і було підготовлено викладачами кафедри дошкільної освіти психолого-педагогічного факультету ПНПУ імені В.Г. Короленка «Методичні рекомендації щодо організації, виконання та захисту курсових робіт для студентів

спеціальності 012 Дошкільна освіта / За заг. ред. О.А. Гнізділової, Н. М. Манжелій, О. Г. Вільхової. Полтава, 2021».

Використання цього навчально-методичного посібника при написанні курсового дослідження допоможе викладачам та студентам у забезпеченні належного рівня виконання курсової роботи спеціальності 012 Дошкільна освіта. Навчально-методичний посібник послідовно та логічно вибудовує шлях науково-дослідної роботи здобувача. Він чітко структурований і має такі розділи: «Вступ», «Вимоги до написання, оформлення та оцінювання курсових робіт», «Орієнтовна тематика курсових робіт», «Критерії оцінювання курсових досліджень», «Перевірка та захист курсових робіт», «Список використаних джерел», «Додатки».

РОЗДІЛ І. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

Одним із шляхів формування творчої індивідуальності майбутнього фахівця є його залучення до науково-дослідної роботи. За навчальними планами і освітньо-професійними програмами кожен здобувач має оволодіти не тільки системою теоретичних знань, але і комплексом сформованих умінь і навичок самостійної роботи як основного засобу наукового пошуку майбутніх вихователів.

Курсова робота – це самостійне навчально-наукове дослідження, яке виконується з професійно-орієнтованих дисциплін для закріплення, поглиблення, узагальнення знань, одержаних студентами під час навчання. Завданням курсової роботи є формування у студентів умінь і навичок самостійної роботи з науково-методичною і спеціальною літературою, навчальними посібниками, уміння їх аналізувати й узагальнювати передовий педагогічний досвід, оволодіння елементарними навичками наукових досліджень.

Курсова робота допомагає систематизувати отримані теоретичні знання з вивченої дисципліни, перевірити якість цих знань, оволодіти первинними навичками проведення педагогічного експерименту.

ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ:

1. Вибір теми курсової роботи та обґрунтування її актуальності.
2. Складання попереднього плану роботи та узгодження його з науковим керівником.
3. Підбір літературних та інших джерел інформації.
4. Проведення теоретичного або експериментального дослідження.
5. Викладення змісту роботи за планом.
6. Формулювання висновків.
7. Подання роботи науковому керівникові.
8. Перевірка курсової на унікальність тексту.
9. Підготовка та захист курсової роботи.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КУРСОВОЇ РОБОТИ:

Курсова робота повинна бути самостійним, завершеним, логічно структурованим дослідженням та містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, скорочень (за потреби);
- вступ;
- основну частину (розділи, підрозділи тощо);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за потреби).

Обсяг курсової роботи складає 35-45 сторінок. *Мова написання* наукової роботи – українська, стиль – науковий. Виклад матеріалу ведеться від третьої особи множини ("ми", "на нашу думку").

Титульний аркуш є першою сторінкою роботи і містить відомості, які подають у такій послідовності:

- назва міністерства, закладу вищої освіти, факультету та кафедри, за якою закріплений здобувач;

- повна назва документу із зазначенням теми, спеціальності та освітньо-професійної програми, за якою здобувається вища освіта;
- курс, група, форма навчання, рівень вищої освіти,
- прізвище, ім'я та по-батькові здобувача у родовому відмінку;
- прізвище та ініціали наукового керівника;
- дата захисту курсової роботи;
- оцінка за 100-бальною шкалою та її значення за системою оцінювання досягнень студентів Університету;
- члени комісії (підпис, прізвище та ініціали);
- місто та рік виконання курсової роботи (Додаток А).

Зміст курсової роботи містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів, зокрема переліку умовних позначень, символів, скорочень (якщо вони є), заголовки розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів, вступу, висновків, списку використаних джерел, додатків тощо (Додаток Б).

Перелік умовних позначень, символів, скорочень містить прийняті у курсовій роботі малопоширені умовні позначення, символи, одиниці, скорочення і терміни, які пояснюють у переліку, що розміщений безпосередньо після змісту, перед вступом, починаючи з нової сторінки. Скорочення, символи, позначення, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносять (Додаток В).

Вступ розкриває сутність і зміст наукової проблеми, її значущість, підстави та вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. У вступі, як правило, обґрунтовують:

- **актуальність теми дослідження** – відображає важливість, суттєве значення, відповідність теми сучасним потребам дошкільної освіти, практичним завданням її сфери діяльності. Актуальність характеризує співвідношення між тим, що з цієї проблеми вже відомо і що досліджується здобувачем уперше, і свідчить про те, яку мають цінність результати дослідження для дошкільної освіти;

- **мету і завдання дослідження** – пов'язані з назвою роботи й повинні чітко вказувати, що саме вирішують у роботі, яким шляхом будуть досягнуті очікувані результати. Із загальної мети випливають конкретні завдання, які перераховують згідно з порядком їх розв'язання у роботі. Зазвичай, завдання формулюються у вигляді конкретних тез: дослідити...; описати...; довести...; розробити методичні рекомендації...; визначити... тощо;

- **об'єкт дослідження** є процесом або явищем, що породжує проблемну ситуацію;

- **предмет дослідження** – певні аспекти процесу чи явища, які досліджують в об'єкті.

Предмет дослідження є поняттям більш вузьким порівняно з об'єктом;

- **методи дослідження** – це способи організації пізнавальної й дослідницької діяльності науковця та водночас система процедур вивчення об'єкта та / або перевірки отриманих результатів. У курсовій роботі перераховують використані наукові методи дослідження (теоретичні та емпіричні) та змістовно відзначають, що саме досліджувалося кожним методом, яке завдання ним розв'язувалося; обґрунтовують вибір методів, що забезпечують вірогідність отриманих результатів та висновків;

– **практичне значення отриманих результатів** містить опис можливостей використання результатів та висновків у поглибленні знань із досліджуваної теми та можливості її подальшого вивчення. Бажано навести сфери практичного застосування результатів дослідження;

– **структуру і обсяг роботи** – короткий опис роботи із зазначенням кількості сторінок.

Основна частина курсової роботи. Виклад тексту курсової роботи демонструє вміння здобувача стисло, логічно і аргументовано подавати матеріал. Розділи включають підрозділи, які, в свою чергу, можуть містити окремі пункти, підпункти. Зміст розділів має відповідати темі роботи та повністю розкривати її.

У **першому розділі** (теоретичній частині) висвітлюються питання, пов'язані з темою дослідження: розкривається стан проблеми у психолого-педагогічній літературі, різні підходи до її вивчення. Цей розділ може включати 3-4 параграфи, які обов'язково закінчуються короткими висновками.

Другий розділ (практичний або експериментальний) містить дослідно-практичне висвітлення теми з наведенням конкретних результатів проведеного експерименту та досвіду діяльності ЗДО з детальним його аналізом. Експериментальна частина передбачає визначення завдань і методики дослідження. Важливим є проведення *констатувального експерименту*, який дає можливість виявити стан явища, яке вивчається. Для цього визначається кількість експериментальних об'єктів та методи дослідження (здебільшого емпіричні – бесіда, анкетування, спостереження, вивчення документації, продуктів діяльності дітей), підбиваються підсумки. Після цього студентом у курсовій роботі повинна бути представлена *власна методика або програма проведення дослідження*, яка є ефективною для розв'язання даної проблеми (пропонуються творчі завдання, бесіди з дітьми і батьками, цікаві засоби навчання і виховання).

Разом із керівником студент визначає межі розкриття теми та *базу дослідження* (перелік закладів дошкільної освіти, де буде проводитися експериментальна робота та досвід яких буде висвітлюватись).

Кожен розділ роботи має закінчуватися короткими висновками.

Висновки містять теоретичні і практичні підсумки усього дослідження, які логічно випливають із змісту викладеного матеріалу та відповідають поставленим у роботі завданням. Кожен висновок рекомендують подавати стисло (потезово) окремим абзацом. У першому пункті висновків доцільно дати оцінку стану вивчення проблеми дослідження, далі – викласти результати дослідження, спираючись на висновки кожного розділу курсової роботи. Бажано підкреслити, який внесок зміг зробити автор у розробку обраної теми. Також доречно визначити перспективи подальших розвідок із досліджуваної теми, окреслити цілі і завдання наступних етапів дослідження, якщо воно є основою для кваліфікаційної роботи.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, що містить перелік усіх документів, монографій, книг, сайтів, статей та інших публікацій, використаних при розробці теми. До списку необхідно включати всі джерела, що були вивчені під час підготовки курсової роботи, незалежно від того, чи мало місце цитування фрагментів публікацій, чи ні, тому загальна кількість опрацьованих джерел не може бути меншою за 25 позицій. Кількість опублікованих за останні 5 років джерел повинна бути не меншою 30%, якщо

інше не обумовлюється специфікою спеціальності (освітньо-професійної програми).

Додатки містять допоміжний матеріал, який конкретизує, доповнює та ілюструє основний зміст роботи: це зразки анкет, тестів, проміжні математичні доведення, формули, розрахунки, таблиці допоміжних даних, протоколи і акти випробовувань, інструкції та методики, опис алгоритмів та програм вирішення, які розроблені або застосовувалися у процесі виконання курсової роботи, ілюстрації допоміжного характеру тощо.

За формою це можуть бути текст, таблиця, схема, графік, карта, веб-сайт та ін.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.

Правила комп'ютерного набору тексту. Курсову роботу друкують за допомогою комп'ютерного набору на білому папері формату А4 (210x297 мм) відповідно до ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання»; ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою. Перенесення слів з одного рядка в другий у тексті не допускається. Текст роботи необхідно друкувати з одного боку аркуша, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Основні вимоги до комп'ютерного набору тексту курсової роботи:

- текстовий редактор – MS Word;
- гарнітура шрифту – Times New Roman, вирівнювання – за шириною;
- кегль шрифту (розмір) – 14;
- кількість символів у рядку – не менше 60;
- абзац – 1,25 см, який повинен бути однаковим впродовж усього тексту роботи;
- міжрядковий інтервал – 1,5;
- кількість рядків на сторінці – до 30.

Заголовки структурних частин роботи **ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ** друкують великими літерами симетрично до тексту (шрифт – 14 напівжирний). Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Відстань між заголовком та текстом повинна дорівнювати 2 міжрядковим інтервалам. Кожну структурну частину роботи починають із нової сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, малюнків, таблиць подають арабськими цифрами без знака № .

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер розміщують у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини курсової роботи, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел, додатки не мають порядкового номера. Номер розділу

ставлять після слова «РОЗДІЛ». Після номера крапку не ставлять, потім, з нового рядка друкують великими літерами з вирівнюванням по центру заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку, після останньої цифри крапку не ставлять і у тому ж рядку друкують заголовок підрозділу (2.1 – перший підрозділ другого розділу).

За необхідності, у межах підрозділу можуть бути виокремлені пункти, які нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку (3.1.2 – другий пункт першого підрозділу третього розділу).

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати у курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрації (за винятком ілюстрацій, поданих у додатках) позначають словом «Рисунок 3.2» і нумерують послідовно в межах розділу з абзацу з вирівнюванням про ширині. Назва рисунка має відображати його зміст, бути конкретною та стислою. Якщо з тексту курсової роботи зрозуміло зміст рисунка, його назву можна не наводити. Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка, наприклад, «Рисунок 2.1 Назва».

Посилання на рисунок складається:

- з умовної назви і порядкового номера з необхідним контекстом, оборотом мови: наприклад: «Як видно з рис. 1.3»;

- з умовної назви рисунка, порядкового номера і літерного або словесного позначення її частини. Наприклад: рис. 1.2 в.

Можна робити посилання у круглих дужках: (рис. 2.7).

Скорочення «див.» використовується при повторному посиланні на рисунок. Наприклад: (див. рис. 2.4).

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2 Назва таблиці» (друга таблиця першого розділу).

Таблиці кожного додатка нумерують окремо. Номер таблиці додатка складається з позначення додатка та порядкового номера таблиці у додатку, відокремлених крапкою, наприклад : «Таблиця В.1 — _____», тобто перша таблиця додатку В.

Назву таблиці друкують з великої літери і розміщують над таблицею з абзацного відступу. Якщо у розділі курсової роботи одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

Посилання. У разі посилання на структурні елементи курсової роботи, зазначають відповідно номери розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, позицій переліків, рисунків, формул, рівнянь, таблиць, додатків. Посилаючись, треба використовувати такі вирази: «у розділі 4», «див. 2.1», «відповідно до 2.3.4.1», «(рисунок 1.3)», «відповідно до таблиці 3.2», «згідно з формулою (3.1)», «у рівняннях (1.23) – (1.25)», «(Додаток Г)» тощо.

Дозволено в посиланні використовувати загальноприйняті та застандартовані скорочення згідно з ДСТУ 3582, наприклад, «згідно з рис. 10», «див. табл. 3.3» тощо.

Правила цитування. Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого тексту слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст. Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починають і закінчують лапками і наводять у тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяють лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовують вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускають без перекручення авторського тексту і позначають трьома крапками та ставлять їх у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед пропущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то його не зберігають;

в) кожна цитату обов'язково супроводжують посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело;

д) цитування не повинне бути ні надмірним, ні недостатнім, бо і те й інше знижує рівень наукової праці: надмірне цитування створює враження компілятивності праці, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу;

е) якщо автор роботи, наводячи цитату, виділяє у ній деякі слова, то після тексту, який пояснює виділення, ставлять крапку, потім дефіс і вказують ініціали автора роботи, а текст застереження вміщують у круглій дужці. Варіантом таких застережень є: (курсив наш – А.К.); (підкреслено мною – А.К.); (розрядка моя – А.К.).

Посилання на використанні джерела. Посилання слід робити при цитуванні джерела чи думки дослідника, при вказівці на якесь важливе свідчення джерела, при запозиченні положень, використанні фактичного матеріалу, результатів досліджень інших авторів, посилань на досвід тощо. Є декілька способів посилань, один із них – посилання з наскрізною нумерацією, при цьому посилання на джерела подають у квадратних дужках, наприклад [15, с. 166], де 15 – номер джерела у списку використаних джерел, а 166 – сторінка, з якої взято цитату чи інші дані.

Оформлення списку використаних джерел. Перелік джерел, на які є посилання в основній частині курсової роботи, наводять у кінці тексту перед додатками на наступній сторінці. Відомості про використані джерела необхідно подавати згідно з вимогами ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (з офіційними виправленнями у 2017 році), з обов'язковим наведенням прізвищ авторів, назви праці, міста і року видання, видавництва і кількості сторінок. Список укладають в алфавітному порядку. Зразки і приклад оформлення бібліографічного опису подано у Додатку Г.

Додатки подають після списку використаних джерел, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Кожен додаток починають з нової

сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком друкують слово «ДОДАТОК» і відповідну велику літеру української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад: ДОДАТОК А, ДОДАТОК Б і т. д. Один додаток позначається як ДОДАТОК А.

РОЗДІЛ II. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Орієнтовна тематика курсових робіт з курсу «Дошкільна педагогіка»

1. Специфіка використання фітбол-гімнастики в ЗДО.
2. Розвиток моральних норм поведінки у ігровій діяльності дітей дошкільного віку.
3. Формування здорового способу життя у дітей дошкільного віку.
4. Виховання інтересу до праці у дітей дошкільного віку.
5. Формування уявлень про професії у дітей молодшого дошкільного віку.
6. Народна казка як засіб трудового виховання дошкільників.
7. Особливості формування естетичних почуттів дітей дошкільного віку засобами природи.
8. Роль образотворчого мистецтва в естетичному вихованні дошкільників.
9. Іграшка як засіб формування світосприймання дошкільників.
10. Нестандартне фізкультурне обладнання_ як засіб підвищення рухової активності дітей дошкільного віку.
11. Формування естетичної культури дітей дошкільного віку засобами природи.
12. Нетрадиційні форми взаємодії дошкільного закладу із сім'єю.
13. Розвиток сюжету в творчих іграх дітей молодшого (середнього, старшого) дошкільного віку.
14. Казка як засіб морального виховання дошкільників.
15. Формування у дітей дошкільного віку любові до малої Батьківщини.
16. Використання здоров'язберігаючих технологій у ЗДО.
17. Формування правової культури у дітей дошкільного віку.
18. Особливості економічного виховання дітей дошкільного віку.
19. Виховання у дошкільників позитивного емоційно-ціннісного ставлення до природного довкілля.
20. Шляхи формування безпечної поведінки у дітей дошкільного віку.

Зразок «Змісту» курсової роботи:

Тема: Виховання інтересу до праці у дітей дошкільного віку

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Проблема виховання інтересу до праці в теорії та практиці дошкільної педагогіки

1.1. Українська народна педагогіка про залучення дітей до посильної праці

1. 2. Ретростективний аналіз теорії трудового виховання дошкільників

1. 3. Мета, зміст, завдання, принципи трудового виховання дошкільників

1. 4. Види праці та форми їх організації у роботі з дошкільниками

Розділ 2. Педагогічні умови виховання інтересу до праці у дітей дошкільного віку

2.1. Виявлення рівня трудових умінь і навичок у дітей середньої групи та засвоєння знань про трудові функції дорослих

2.2. Форми, методи, прийоми та засоби виховання інтересу до праці у дітей дошкільного віку

2.3. Результати експериментального дослідження

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Орієнтовна тематика курсових робіт з курсу «Методика проведення занять з народознавства»

1. Використанням мультимедійних технологій під час ознайомлення дошкільників з рідним краєм на заняттях з народознавства.
2. Особливості знайомлення дітей раннього віку з малими фольклорними жанрами українського народу.
3. Використання технічних засобів навчання у процесі ознайомлення дошкільників з українськими народними казками.
4. Використання мультимедійних технологій під час ознайомлення дітей дошкільного віку з українськими народними традиціями.
5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з національним мистецтвом на заняттях з народознавства у ЗДО (на прикладі традиційного та регіонального матеріалу).
6. Використання мультимедійних технологій під час ознайомлення дітей дошкільного віку з українським національним одягом.
7. Особливості залучення дітей дошкільного віку до українського писанкарства, як засобу національно-патріотичного виховання.
8. Ознайомлення дітей дошкільного віку з українською народною вишивкою, як засобом національного виховання.
9. Особливості залучення дітей дошкільного віку до українських народних обрядів зимового циклу.
10. Ознайомлення дітей дошкільного віку з лялькою-мотанкою на заняттях з народознавства.
11. Особливості залучення дітей дошкільного віку до українських народних обрядів весняного циклу.
12. Використанням технічних засобів навчання під час ознайомлення дітей дошкільного віку з календарною обрядовістю українського народу.
13. Особливості залучення дітей дошкільного віку до української народної обрядовості осіннього циклу.
14. Використання на заняттях з народознавства регіонального краєзнавчого матеріалу, як засобу національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.
15. Особливості залучення дітей дошкільного віку до української народної обрядовості літнього циклу.
16. Використанням технічних засобів навчання під час ознайомлення дітей дошкільного віку з усної народною творчістю на заняттях з народознавства.
17. Ознайомлення дітей дошкільного віку з оберегами українського народу (рослинна символіка за регіональними ознаками) на заняттях з народознавства у ЗДО.
18. Особливості ознайомлення дошкільників із традиційною українською

- кухнею на заняттях з народознавства.
19. Ознайомлення дітей дошкільного віку з українською народною іграшкою на заняттях з народознавства у ЗДО.
  20. Використання елементів народної математики на заняттях з народознавства у закладах дошкільної освіти.

Зразок «Змісту» курсової роботи:

Тема: Використання народної іграшки в творчих іграх дошкільників

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Психолого-педагогічні засади формування творчої активності дошкільників у процесі знайомства з народною іграшкою

1.1. Історичні аспекти виникнення народної іграшки

1.2. Погляди педагогів на використання у творчих іграх сучасної і народної іграшки

1.3. Вплив творчих ігор на особистість дошкільників

Розділ 2. Експериментальна робота з формування уявлень про народну іграшку у дошкільників

2.1. Вивчення особливостей використання народної іграшки в закладі дошкільної освіти

2.2. Визначення рівня уявлень старших дошкільників про народну іграшку

2.3. Методика використання української народної іграшки в творчих іграх дошкільників

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Орієнтовна тематика курсових робіт з курсу «Дитяча психологія»

1. Формування соціально-комунікативної компетентності дитини в умовах закладу дошкільної освіти.
2. Психологічні фактори розвитку соціальної тривожності в дошкільному віці.
3. Психологічні особливості формування лідерських якостей у дітей дошкільного віку.
4. Психологічні особливості феномену дитячої сором'язливості.
5. Психолого-педагогічні умови формування міжособистісної взаємодії у дітей дошкільного віку
6. Гендерні особливості розвитку емоційної сфери дітей дошкільного віку.
7. Розвиток емпатії у дітей дошкільного віку в процесі театралізованої діяльності.
8. Психологічні особливості ігрової діяльності сучасних дошкільників.
9. Ігрова діяльність як засіб формування соціально-комунікативної компетентності дошкільника.
10. Особливості соціалізації дітей в умовах різновікової групи закладу дошкільної освіти.

- 11.Формування соціально-значущих якостей особистості у дошкільника в умовах сучасного закладу дошкільної освіти.
- 12.Вплив сучасних дитячих мультфільмів на формування особистості дошкільника.
- 13.Спільна продуктивна діяльність як засіб формування позитивних взаємин дошкільників.
- 14.Продуктивні види діяльності як засіб творчого розвитку дитини 5-6 років.
- 15.Формування соціальних емоцій у дітей старшого дошкільного віку.
- 16.Роль ровесника у формування довольної поведінки дитини дошкільного віку.
- 17.Сучасний іграшковий матеріал як засіб сенсорно-пізнавального розвитку дитини раннього віку.
- 18.Вплив батьківських установок на формування особистості дошкільника.
- 19.Розвиток особистісної сфери дітей дошкільного віку з неповних сімей.
- 20.Формування уявлення про себе у дітей дошкільного віку.

Зразок «Змісту» курсової роботи:

Тема: Особливості розвитку агресії у дітей дошкільного віку
ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1.Теоретичний аналіз проблеми прояву агресивності у дитини дошкільного віку.

1.1. Поняття агресії і агресивності у психологічній літературі.

1.2. Вплив сімейного виховання на прояви агресивної поведінки у дітей дошкільного віку.

Розділ 2. Експериментальне дослідження проявів агресивності у дошкільному віці.

2.1. Визначення рівня агресивності у дітей дошкільного віку за допомогою проєктивних методик “Тест руки” і “Автопортрет”

2.2. Психолого-педагогічні рекомендації щодо подолання агресивності у дітей дошкільного віку.

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Орієнтовна тематика курсових робіт з курсу «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень»

1. Ефективність використання різних видів занять при формуванні елементарних математичних уявлень у дошкільників.
2. Індивідуальний підхід до дітей дошкільного віку в процесі формування елементарних математичних уявлень.
3. Особливості формування елементарних математичних уявлень у дошкільників засобами казок та дидактичних ігор.
4. Дидактична гра як засіб формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку у сучасному ЗДО..

5. Педагогічні умови інтелектуального розвитку старших дошкільників в процесі формування елементарних математичних уявлень.
6. Наступність у навчанні математики дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.
7. Формування часових уявлень у дітей дошкільного віку на заняттях з математики у сучасному ЗДО.
8. Формування просторових уявлень у дітей дошкільного віку на заняттях з математики у сучасному ЗДО.
9. Формування кількісних уявлень у дітей дошкільного віку на заняттях з математики у сучасному ЗДО.
10. Формування геометричних уявлень у дітей дошкільного віку на заняттях з математики у сучасному ЗДО.
11. Роль вимірювальної діяльності у розумовому розвитку дітей дошкільного віку.
12. Навчання дітей дошкільного віку розв'язуванню арифметичних задач на заняттях з математики у сучасному ЗДО.
13. Використання діагностичних вправ для перевірки рівня засвоєння математичних знань дітей старшого дошкільного віку.
14. Використання дидактичних ігор та вправ при формуванні кількісних уявлень на заняттях з математики у сучасному ЗДО.
15. Використання дидактичних ігор та вправ при формуванні просторових уявлень на заняттях з математики у сучасному ЗДО.
16. Використання дидактичних ігор та вправ при формуванні геометричних уявлень на заняттях з математики у сучасному ЗДО.
17. Використання дидактичних засобів при формуванні часових уявлень у дітей дошкільного віку.
18. Використання дидактичних засобів при формуванні кількісних уявлень у дітей дошкільного віку.
19. Використання дидактичних засобів при формуванні геометричних уявлень у дітей дошкільного віку.
20. Використання дидактичних засобів при формуванні просторових уявлень у дітей дошкільного віку.

Зразок «Змісту» курсової роботи:

Тема: Формування геометричних уявлень у дітей дошкільного віку

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Теоретичні засади формування геометричних уявлень у дошкільників.

1.1. Зміст навчання геометричних уявлень у дошкільників

1.2. Методика формування геометричних уявлень у дошкільників

1.3. Місце дидактичних ігор і вправ у методиці формування геометричних уявлень у дітей дошкільного віку

Розділ 2. Експериментальне дослідження проблеми формування геометричних уявлень у дошкільників

2.1. Організація і хід експерименту

2.2. Аналіз результатів дослідження

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Орієнтовна тематика курсових робіт з курсу «Дошкільна лінгводидактика»

1. Специфіка використання лінгводидактичної спадщини Софії Русової (або Василя Сухомлинського) у мовленнєвому розвитку дошкільників.
2. Специфіка впровадження сучасних засобів мовленнєвого (або літературно-мовленнєвого) розвитку дошкільників в умовах ЗДО.
3. Особливості організації мовленнєвого спілкування дошкільників в сучасному освітньому просторі ЗДО.
4. Особливості використання сучасного предметно-ігрового довкілля ЗДО у мовленнєвому розвитку дошкільника.
5. Специфіка використання інтерактивних ігор у формуванні граматичної (або лексичної, діалогової) компетентності дошкільників.
6. Специфіка використання інтерактивних ігор у літературно-мовленнєвому розвитку дошкільників.
7. Особливості проведення контрольних занять з розвитку мовлення дошкільників.
8. Особливості формування емоційного забарвлення мовлення старших дошкільників.
9. Специфіка використання мнемотехніки у мовленнєвому розвитку дошкільника.
10. Специфіка використання інтерактивних ігор у навчанні елементів грамоти дошкільників.
11. Шляхи запровадження сучасних методик раннього читання дошкільників в умовах ЗДО.
12. Педагогічні умови мовленнєвої підготовки дитини до школи в умовах ЗДО.
13. Особливості креативного розвитку дошкільників на заняттях із мовленнєвого спілкування.
14. Особливості створення позитивного емоційного середовища на мовленнєвих заняттях в ЗДО.
15. Особливості реалізації індивідуального (або інтегрованого, або диференційованого, або особистісно-орієнтованого) підходу під час мовленнєвого розвитку дошкільників.
16. Особливості реалізації здоров'язберезувальних підходів у мовленнєвому розвитку дошкільників.
17. Особливості використання методу проекту в мовленнєвому розвитку дітей в умовах ЗДО.
18. Особливості організації групової роботи дошкільників на заняттях з розвитку мовлення.
19. Особливості виховання мовленнєвої особистості в умовах сім'ї.
20. Спільна робота сім'ї та ЗДО у мовленнєвому розвитку дошкільників.

Зразок «Змісту» курсової роботи:

Тема: Специфіка використання дидактичних ігор та вправ у формуванні діалогічної компетенції старших дошкільників

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи процесу формування діалогічної компетенції дошкільників

- 1.1.** Психолінгвістичні дослідження проблеми діалогічного мовлення:
- 1.2.** Психологічні дослідження вчених процесу становлення діалогічного мовлення
- 1.3.** Структура діалогу
- 1.4.** Типи та види діалогічної єдності

Розділ 2. Особливості використання дидактичних ігор та вправ у процесі формування діалогічної компетенції старших дошкільників

- 2.1. Характеристика рівня розвитку діалогічного мовлення дітей різних вікових груп
- 2.2. Опис процесу використання дидактичних ігор та вправ при формуванні діалогічної компетенції
- 2.3. Результати впровадження дидактичних ігор та вправ у процес формування діалогічної компетенції

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Орієнтовна тематика курсових робіт з курсу «Основи природознавства з методикою ознайомлення дітей з природою»

1. Реалізація завдань освітньої лінії «Дитина у природному довкіллі» в роботі з дошкільниками.
2. Формування природничо-екологічної компетентності у дошкільників.
3. Інноваційні підходи до еколого-розвивального середовища ЗДО.
4. Інноваційні підходи до екологічного виховання дітей дошкільного віку.
5. Природнича розповідь вихователя як засіб формування знань про Космос у старших дошкільників.
6. Методика ознайомлення дошкільників з природним довкіллям за чинними програмами.
7. Ігрова діяльність як засіб екологічного виховання дошкільників.
8. Екологічні проекти у формуванні основ екологічної свідомості дітей дошкільного віку під час ознайомлення їх з лікарськими рослинами.
9. Використання моделей і схем в екологічному вихованні дошкільників.
10. Ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з природою Космосу засобами дидактичної гри.
11. Формування пізнавальної активності дошкільників у процесі ознайомлення з природою.
12. Екскурсії в природу як форма організації екологічного виховання дітей дошкільного віку.

13. Використання художньої літератури в екологічному вихованні дітей дошкільного віку.
14. Експериментування як засіб пізнання дошкільниками природи.
15. Використання прийомів ТРВЗ в екологічному вихованні дошкільників.
16. Формування уявлень про природу у дітей дошкільного віку засобами проектної технології.
17. Використання народної творчості в ознайомленні дітей з природою
18. Використання методу проектів у вихованні екологічної культури дошкільників.
19. Пізнавальний потенціал екологічних знань в умовах комплексного використання різних видів діяльності дітей у природі.

Зразок «Змісту» курсової роботи:

Тема: Специфіка екологічного виховання дошкільників
ЗМІСТ

Вступ

Розділ I. Теоретичні аспекти екологічного виховання дошкільників

1.1. Ретроспективний аналіз поглядів видатних педагогів на проблему екологічного виховання дітей дошкільного віку

1.2. Сутність, завдання та зміст екологічного виховання

1.3. Форми і методи формування екологічної компетентності дошкільників

Розділ 2. Практичні аспекти реалізації екологічного виховання у ЗДО

2.1. Аналіз педагогічного досвіду вихователів щодо екологічного виховання дошкільників

2.2. Хід та результати експериментальної роботи

2.3. Методичні рекомендації щодо формування екологічної компетентності дошкільників

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Орієнтовна тематика курсових робіт

з курсу «Теорія та методика роботи домашнього вихователя та співпраці ЗДО з родинами»

1. Проблеми організації домашньої освіти в Україні: історія та сучасність.
2. Проблеми та перспективи реалізації системного підходу у діяльності домашнього вихователя.
3. Реалізація принципів партнерської педагогіки в процесі індивідуальної роботи домашнього вихователя з дитиною та її батьками.
4. Законодавчо-правові аспекти регулювання діяльності домашнього вихователя в Україні.
5. Психолого-педагогічні засади організації освітньої діяльності домашнього вихователя з дітьми раннього та дошкільного віку в умовах сім'ї.
6. Проблеми діагностики домашнім вихователем сучасної сім'ї.
7. Індивідуальна програма роботи домашнього вихователя з дитиною –

- відображення функціональних можливостей і вікових особливостей.
8. Особливості роботи домашнього вихователя з різними типами сімей.
  9. Пріоритетні гувернерські технології виховання, навчання та розвитку дітей раннього та дошкільного віку в домашніх умовах.
  10. Психолого-педагогічні передумови ефективної співпраці ЗДО і родини.
  11. Батьківство як психолого-педагогічний феномен.
  12. Реалізація сучасних форм співпраці з батьками в умовах ЗДО.
  13. Проблема формування педагогічної культури батьків.
  14. Інноваційні форми співпраці вихователів з батьками у сучасному закладі дошкільної освіти.
  15. Правила взаємодії педагогічних працівників ЗДО з батьками: аналіз програмно-методичного забезпечення
  16. Роль сім'ї у процесі соціалізації дитини дошкільного віку.
  17. Причини та шляхи подолання взаємного незадоволення співпрацею між вихователем і батьками.
  18. Роль вихователів у процесі залучення батьків до роботи гуртків і організації екскурсій.
  19. Організація педагогічної освіти батьків в умовах ЗДО.
  20. Соціально-педагогічне значення співпраці батьків і педагогів у процесі навчання, виховання та розвитку дітей.

Зразок «Змісту» курсової роботи:

Тема: Робота гувернера щодо корекції навчальних ускладнень у дітей дошкільного віку

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Теоретичний аналіз проблеми виникнення навчальних ускладнень у дітей дошкільного віку.

1.1. Визначення сутності основних понять.

1.2. Особливості дошкільного віку: адаптаційні, поведінкові труднощі.

1.3. Характеристика навчальних ускладнень дошкільників

Розділ 2. Особливості корекційно-педагогічної роботи гувернера з дітьми, які мають навчальні ускладнення

2.1 Методи корекційної роботи з дітьми, які мають труднощі у навчанні

2.2 План корекційної роботи гувернера з дошкільниками, які мають навчальні ускладнення

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Орієнтовна тематика курсових робіт

з курсу «Технології формування ігрової компетентності дошкільників»

1. Ігрова культура як соціально-педагогічний феномен.
2. Ігрова культура особистості в сучасному освітньому просторі.

3. Ігрова культура українського народу: історичний аналіз.
4. Організація ігрової діяльності дошкільників як соціально-педагогічна проблема.
5. Проблеми організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку в умовах сім'ї.
6. Вплив ігрової культури сім'ї на розвиток ігрової діяльності дитини раннього (дошкільного) віку.
7. Роль та місце вихователя у фасилітації ігрової діяльності у просторі сучасного ЗДО.
8. Сучасні концепції керівництва ігровою діяльністю дітей дошкільного віку.
9. Сучасні підходи до організації основних напрямів ігрової діяльності в ЗДО.
10. Особливості ігрової взаємодії між дітьми дошкільного віку під час творчих ігор.
11. Організація ігрової діяльності дітей раннього та дошкільного віку в ЗДО в світлі сучасного програмно-методичного забезпечення.
12. Гра як вияв вільної самостійної діяльності дитини дошкільного віку.
13. Роль гри у спонуканні дитини дошкільного віку до практичного експериментування.
14. Особливості організації ігрового простору дитини раннього (дошкільного) віку в сучасному ЗДО.
15. Роль вихователя у діагностуванні ігрових умінь та ігрових інтересів дітей дошкільного віку.
16. Вплив творчих ігор на розвиток креативності дітей дошкільного віку.
17. Роль гри в соціалізації особистості дитини дошкільного віку.
18. Терапевтичний потенціал дитячої гри.
19. Моделювання та впровадження ігрових технологій у освітній процес сучасного ЗДО.
20. Шляхи розвитку ігрової компетентності педагога.

Зразок «Змісту» курсової роботи:

Тема: Роль гри в соціалізації дітей дошкільного віку

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Теоретичні аспекти соціалізації дітей дошкільного віку

1.1. Загальна характеристика поняття «соціалізація»

1.2. Психолого-педагогічні умови успішної соціалізації дітей дошкільного віку

1.3. Соціалізація дошкільників засобом ігрової діяльності

Розділ 2. Дослідно-експериментальна перевірка впливу сюжетно-рольової гри на рівень соціалізації дітей дошкільного віку

2.1. Діагностика стану соціалізації дітей дошкільного віку у ЗДО

2.2. Впровадження комплексу сюжетно-рольових ігор з метою підвищення рівня соціалізації дошкільників

2.3. Аналіз підвищення рівня соціалізації дітей дошкільного віку засобом сюжетно-рольової гри

Висновки

Список використаних джерел

**Орієнтовна тематика курсових робіт
з курсу «Теорія та методика фізичного виховання та
валеологічної освіти дошкільників»**

1. Удосконалення навичок основних рухів у дітей п'ятого року життя засобами різних типів фізкультурних занять.
2. Розвиток спритності у дітей старшого дошкільного віку в процесі ігор-естафет.
3. Педагогічні умови застосування традиційних видів загартовування у фізкультурно-оздоровчій роботі з дітьми шостого року життя.
4. Формування навичок повзання і лазіння у дітей четвертого року життя у процесі використання нетрадиційного обладнання.
5. Розвиток спритності у дітей шостого року життя під час рухливих ігор.
6. Стрибки зі скакалкою як засіб удосконалення різних видів стрибків дітей шостого року життя.
7. Підвищення рухової активності у дітей старшого дошкільного віку під час піших прогулянок.
8. Розвиток творчої уяви старших дошкільників у рухливих іграх.
9. Сюжетні фізкультурні заняття як засіб розвитку інтересу до рухової діяльності у дітей молодшого дошкільного віку.
10. Використання фізкультурного обладнання як засобу підвищення рівня самостійної рухової активності дітей старшого дошкільного віку.
11. Розвиток вольових якостей у дітей старшого дошкільного віку в процесі рухливих ігор.
12. Використання пальчикової гімнастики як засобу дрібної моторики рук у дітей молодшого дошкільного віку.
13. Вплив ігор з м'ячем на психофізичний розвиток дітей дошкільного віку.
14. Виховання позитивних взаємовідносин дітей у рухливих іграх.
15. Виховання виразності рухів старших дошкільників у фізичних вправах.
16. Формування фізичної готовності до шкільного навчання у старших дошкільників.
17. Формування правильної постави в дітей дошкільного віку в умовах ЗДО.
18. Роль та місце казки в процесі формування уявлень у дітей дошкільного віку про здоровий спосіб життя.
19. Роль фізичних вправ у збереженні та зміцненні здоров'я дошкільників.
20. Предметно-розвивальне середовище як умова розвитку фізичних якостей у старших дошкільників.

Зразок «Змісту» курсової роботи:

*Тема: Формування рухової активності дітей старшого дошкільного віку
засобами нестандартного фізкультурного обладнання*

ЗМІСТ

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи стимулювання рухової активності дітей дошкільного віку

1.1. Сутність поняття «рухова активність» та її значення для дітей дошкільного віку

1.2. Види нестандартного фізкультурного обладнання та методика їх застосування у ЗДО

Розділ 2. Експериментальна перевірка ефективності застосування нестандартного фізкультурного обладнання як засобу стимулювання рухової активності дошкільників

2.1. Аналіз рівня рухової активності дітей дошкільного віку

2.2. Перевірка ефективності впливу нестандартного фізкультурного обладнання на збільшення рухової активності дітей старшого дошкільного віку

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

РОЗДІЛ III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Оцінку «відмінно» (100-90 балів) студент отримує за умови:

1. Зміст курсової роботи чітко структуровано, наявні узагальнення і висновки до кожного параграфа, цілого дослідження (40 балів).
2. Актуальність теми визначена на основі врахування сучасних тенденцій розвитку дошкільної освіти, аналізу психолого-педагогічної літератури з порушеного питання та виробленої власної позиції студента (10 балів).
3. Теоретичні положення ілюструються і підкріплюються прикладами з практики (10 балів).
4. Розкрита подальша перспектива роботи над темою (10 балів).
5. Доцільно використана наочність: представлені схеми, таблиці, що носять констатувальний характер. Надані приклади робіт дітей, зразки наочності, яку використовував студент під час проведення експериментальних занять (наочність додається в тих випадках, коли цього потребує зміст дослідження) (10 балів).
6. Робота відповідає всім вимогам, які висуваються до написання і оформлення курсових робіт, правильно оформлена титульна сторінка, укладений план, визначений категоріальний апарат, витримана структура дослідження, опис наукових джерел здійснений відповідно вимог (20 балів).

Оцінку «добре» (89-75 балів) студент отримує за умови:

1. Зміст курсової роботи побудовано у логічній послідовності, згідно з метою і визначеними завданнями, висновки узгоджені із завданнями дослідження. Наявні висновки в кінці параграфів (40 балів).
2. Актуальність визначена і обґрунтована на основі аналізу сучасних досліджень. Власні судження слабо виражені. (8 балів).
3. Теоретичні положення ілюструються хрестоматійними прикладами (9 балів).
4. Розкрита подальша перспектива роботи над темою (10 балів).
5. Представлена наочність, методичні розробки, що ілюструють власну систему роботи (10 балів).
6. Допущені два-три недоліки при дотриманні вимог, що висуваються до написання і оформлення курсових робіт (неправильно оформлені літературні джерела тощо) (8-12 балів).

Оцінку «задовільно» (74-60 балів) студент отримує за умови:

1. Зміст курсової роботи описовий, виклад неструктурований, у кінці якого представлені узагальнені висновки (35 балів).
2. Актуальність висловлена і обґрунтована, виходячи з власних суджень студента, наукове обґрунтування відсутнє (7 балів).
3. Теоретичні положення слабо ілюструються прикладами (6 балів).
4. Подальша перспектива роботи над темою визначена недостатньо повно (7 балів).

5. У наочності представлені тільки зразки дитячих робіт, а таблиці, схеми, що ілюструють наслідки експериментального дослідження відсутні, але за змістом вони повинні бути (5-7 балів).
6. Допущені декілька недоліків при оформленні літератури (5-12 балів).

Оцінку «незадовільно» (59 і нижче балів) студент отримує за умови:

1. Зміст курсової роботи нелогічний і не структурований, допущені помилки при визначенні категоріального апарату (20- 25 балів).
2. Актуальність окреслена слабо або зовсім не окреслена (0-4 бали).
3. Теоретичні положення слабо ілюструються прикладами або приклади наведені недоцільно (0-8 балів).
4. Слабо виражена подальша перспектива роботи над темою дослідження (3-6 балів).
5. Наочність представлена недостатньо (0-6 балів).
6. Робота не відповідає вимогам, що висуваються до написання і оформлення курсових робіт (0-10 балів).

РОЗДІЛ IV. ПЕРЕВІРКА ТА ЗАХИСТ КУРСОВИХ РОБІТ

У встановлені терміни, але не пізніше, ніж за два тижні до захисту, здобувач вищої освіти подає курсову роботу на кафедру для перевірки.

У рецензії (Додаток Д) на курсову роботу науковий керівник зазначає позитивні моменти курсової роботи здобувача, звертає увагу на недоліки або дискусійні питання, ступінь самостійності формулювання основних положень та висновків, їхню практичну цінність, а також робить висновок щодо допуску / недопуску роботи до захисту. Оцінює науковий керівник і якість оформлення курсової роботи з точки зору орфографічних та граматичних помилок, а також дотримання існуючих правил оформлення.

Захист курсової роботи проводять відповідно до укладеного графіка. Для захисту роботи та відповідей на питання відводиться не більше 10-15 хвилин. На захисті обирається комісія із трьох викладачів кафедри, перед якими повинен виступити студент з коротким повідомленням, у якому має представити тему роботи, її актуальність, концептуальний апарат, схарактеризувати зміст розділів, наголосити на висновках наукового дослідження. Крім того, потрібно відповісти на запитання членів комісії по захисту курсових робіт.

Результати захисту курсової роботи відзначають оцінками згідно шкали оцінювання, з урахуванням якості виконання всіх частин курсової роботи та рівня її захисту.

Оцінку за курсову роботу як окремий вид самостійної навчальної діяльності заносять до залікової книжки студента, екзаменаційної відомості та враховують при визначенні рейтингу здобувача вищої освіти разом з іншими результатами підсумкового контролю.

Здобувача вищої освіти, який без поважної причини не подав керівникові курсову роботу (у зазначений строк не захистив її), вважають таким, що має академічну заборгованість. При отриманні незадовільної оцінки студент за розпорядженням декана виконує курсову роботу за новою темою або доопрацьовує попередню роботу до закінчення відповідної семестрової заліково-екзаменаційної сесії.

Тематика курсових робіт щорічно коригується викладачами з урахуванням нових тенденцій у галузі дошкільної освіти, побажань спеціалістів, які рецензують роботи та рекомендацій Атестаційної екзаменаційної комісії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Артюхов А., Меньшов О. Академічна чесність у наукових дослідженнях. *Академічна чесність як основа сталого розвитку університету*. К., 2016. С. 121–131.
2. Білуха М.Т. *Методологія наукових досліджень*. К. : АБУ, 2012. 480 с.
3. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. *Методологія і організація наукових досліджень*. Київ, 2017. 142 с.
4. Гончаренко С.У. *Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям*. Київ-Вінниця: Арт, 2017. 308 с.
5. Горбачук В. Т., Гобачук Д. В. *Основи наукових досліджень*. Слов'янськ, 2013. 124 с.
6. Гуткевич С. О., Пугачова К. М. *Магістерська робота: методика написання та захисту*. Херсон, 2017. 200 с.
7. Демківський А.В. *Основи методології наукових досліджень: навч. пос. К.: Акад. муніцип. упр., 2012. 276 с.*
8. Єріна А.М. *Методологія наукових досліджень: навчальний посібник*. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.
9. Клепко С. Ф. *Наукова робота і управління знаннями*. Полтава, 2015. 201 с.
10. Климєнюк О.В. *Методологія та методи наукового дослідження: навч. посібн. К. : Міленіум, 2015. 186 с.*
11. Краус Н.М. *Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посібн. Полтава : Оріяна, 2012. 180 с.*
12. Кремень В. *Освіта і майбутнє України: точки перетину. Директор школи, ліцею, гімназії*. 2015. № 1-3. С. 6-11.
13. Крушельницька О.В. *Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник*. К.: Кондор, 2010. 206 с.
14. *Лекції з педагогіки вищої школи: навчальний посібник / За ред. В.І. Лозової*. Харків: «ОВС», 2006. 496 с.
15. Мазур О. В., Подвойська О. В., Радецька С. В. *Як написати наукову роботу: від реферату до дисертації*. Херсон, 2018. 176 с.
16. *Методичні рекомендації до написання та оформлення магістерських робіт*. Донецьк, 2013. 56 с.
17. *Методичні рекомендації щодо організації, виконання та захисту курсової роботи у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка*. Полтава, 2021. 30 с.
18. *Методологія і методи соціально-педагогічних досліджень (в першоджерелах, лекціях та практичних завданнях): навчальний посібник / С.О. Борисик, А.І. Конончук, Н.І. Яковець, Ю.М. Щербина*. Ніжин: Редакційно-видавничий відділ НДПУ ім. М. Гоголя, 2012. 288 с.
19. *Науково-дослідна робота в закладах освіти / Укл. Ю.О. Туранов, В.І. Урусський*. Тернопіль, 2011. 220 с.
20. *Основи методології та організації наукових досліджень*. Київ, 2020. 352 с.
URL: http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Osnovy_metod_ta_orhi_nauk_doslid.pdf
21. *Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. [для студ., курсантів, аспірантів, ад'юнктів] / За ред. А. Є. Конверсько*. К.: Центр навчальної літератури, 2012. 352 с.

22. Основи наукових досліджень / За ред. В. Т. Горбачук, Д. В. Гобачук. Слов'янськ : Друкарський двір, 2013. 386 с.
23. Основи наукових досліджень / За ред. В.І. Саюк, Є.Р. Чернишова. К. : Педагогічна думка, 2012. 320 с.
24. Основи наукових досліджень / Укл. В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсеєва. К. : Октар, 2014. 220 с.
25. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навчальний посібник. К. : Лібра, 2019. 344 с.
26. Програма написання курсових робіт для студентів педагогічних спеціальностей / Укладач Л.В. Артемова. К. : КНПУ, 2014. 20 с.
27. Програми вищих педагогічних закладів освіти: основи наукових досліджень / Упор. В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко. К., 2016. 190 с.
28. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навчальний посібник. К.: Академвидав, 2013. 116 с.
29. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2007. 280 с.
30. Свердан М.М. Основи наукових досліджень: навч. посіб.: Рута, 2006. 352 с.
31. Сидоренко В. К., Титаренко О. О. Основи наукових досліджень. Полтава, 2013. 348 с.
32. Сидоренко В.К. Основи наукових досліджень: навчальний посібник для вищих педагогічних закладів освіти. К. : Академвидав, 2013. 260 с.
33. Сисоева С.Я. Педагогічний експеримент у наукових дослідженнях неперервної професійної освіти. Луцьк : Оріяна, 2009. 460 с.
34. Титаренко О. О. Основи наукових досліджень. Полтава, 2019. 348 с.
35. Тищенко Т.М. Основи наукових досліджень. Полтава : УОЦ ПДПУ, 2010. 80 с.
36. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: посібник. К. : Академвидав, 2004. 208 с.
37. Фурман А. Світ методології. *Психологія і суспільство*. 2015. № 2. С. 47-60.
38. Цехмістрова Г. С. Методологія та організація наукових досліджень. 2-ге вид., допов. К., 2012. 352 с.
39. Чупріна Н.В. Методологія сучасних наукових досліджень: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл.; Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. К. : КНУТД, 2009. 246 с.
40. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. К. : Знання-Прес, 2009. 296 с.
41. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень: навч. посібн. / В.Є. Юринець; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ, 2011. 179 с.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи
**Міністерство освіти і науки України Полтавський національний
педагогічний університет
імені В. Г. Короленка**

факультет

(повна назва факультету)

кафедра

(повна назва кафедри)

Курсова робота

зі спеціальності _____

(шифр та назва спеціальності)

освітньої програми _____

(назва освітньої програми)

на тему:

_____ (тема)

Виконав(ла): студент(ка) _____ курсу, групи _____

_____ форми навчання

_____ рівня вищої освіти

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник: _____

(науковий ступінь та/або вчене звання, прізвище, ініціали)

Захищена «___» _____ 202__ р.

Кількість балів: _____

Значення оцінки _____

Члени комісії: _____

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Полтава - 20__ року

ДОДАТОК Б

Зразок оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП		Стор.
РОЗДІЛ 1	НАЗВА РОЗДІЛУ	Стор.
1.1	Назва підрозділу	Стор.
1.2	Назва підрозділу	Стор.
РОЗДІЛ 2	НАЗВА РОЗДІЛУ	Стор.
2.1	Назва підрозділу	Стор.
2.2	Назва підрозділу	Стор.
ВИСНОВКИ		Стор.
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ		Стор.
ДОДАТКИ		Стор.

ДОДАТОК В

Зразок оформлення переліку умовних скорочень курсової роботи

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ЗДО – заклад дошкільної освіти

ЗЗО – заклад загальної середньої освіти

ЗМІ – засоби масової інформації

ЗСЖ – здоровий спосіб життя

ДОДАТОК Г

Приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	
1.	Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ 2015. 82 с.
2.	Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917–1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с.
3.	Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919–1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с.
4.	Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с.
5.	Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ 2017. 145 с.
6.	Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с.
7.	Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ 2016. 172 с.
8.	Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автора	
1.	Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс 2015. 196 с.
2.	Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ 2017. 130 с.
3.	Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч. метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.
4.	Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.
5.	Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя ЗНУ, 2016. 131 с.
6.	Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.
Три автора	
1.	Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.
2.	Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с.
3.	Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процес навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.
4.	Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири автори і більше	
1.	Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.

<ol style="list-style-type: none"> 2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
<p>Автор(и) та редактор(и)/упорядники</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
<p>Без автора</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991–2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред. Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с. 7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с. 9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5–6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. 10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол. П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
<p>Багатотомне видання</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ ст. А. В. Синицына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.

3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.
4. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4. Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.

Автореферати дисертацій

1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.
2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.
3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.

Дисертації

1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII – початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.
2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.
3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.

Законодавчі та нормативні документи

1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178/179). С. 10–22.
3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48/49. Ст. 536.
4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення 28.09.2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 15.11.2017).
5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. *Офіційний вісник України*. 2017. № 4. С. 530–543.
6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017–2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. *Урядовий кур'єр*. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.
7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти науки від 12.01.2017 р. № 40. *Офіційний вісник України*. 2017. № 20. С. 136–141.
8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. *Баланс-бюджет*. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.

Архівні документи
<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти
<ol style="list-style-type: none"> 1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28 G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти
<ol style="list-style-type: none"> 1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. <i>Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України</i>, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. <i>Харьков : ННЦ ХФТИ</i>, 2006. 19 с. ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. Центр «Харьк. физ.-техн. ин-т» ХФТИ2006-4).
Стандарти
<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996 IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994 NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги
<ol style="list-style-type: none"> 1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд. М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики

1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. / уклад. О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запоріж. нац.ун-т. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. Вип. 2. 60 с.
2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).
3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).
4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992–2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с.
5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).

Частина видання

Розділ книги

1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. *Михайло Баймуратов: право як буття вченого* : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.
2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. *Тридцять лет с экологическим правом* : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.
3. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. *Адміністративне право України* : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.
4. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. *Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні* : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.

Матеріали конференцій, тези доповідей

1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. *Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.
2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. *Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених* : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.
3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. *Формирование толерантного сознания в обществе* : материалы VI междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.
4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. *Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі* : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. м. Запоріжжя, 3–4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук* : матеріали III регіон. наук.-практ. конф.

м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Довідникове видання
<ol style="list-style-type: none"> 1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України : словник термінів</i> / за ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Продовжуване видання
<ol style="list-style-type: none"> 1. Коломoeць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159. 3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218. 4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.
Статті з продовжуючих та періодичних видань
<ol style="list-style-type: none"> 1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Коломoeць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79. 3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листопад (№ 205). С. 5. 4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20–26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 5. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
Електронні ресурси
<ol style="list-style-type: none"> 1. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf 2. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf

ДОДАТОК Д

Орієнтовна форма рецензії на курсову роботу

Рецензія на курсову роботу

зі спеціальності _____

освітньої програми _____

тема: _____

студента (студентки) _____

групи _____, _____ курсу, _____ форми навчання

Кафедра, на якій виконувалася курсова робота: _____

Критерії оцінювання		Максим. бал	Бал, виставлений керівником
Наявність усіх елементів «Вступу» та правильність їх формулювання: актуальності теми, мети, завдань, об'єкту предмету, опису методів дослідження тощо		10	
Загальна оцінка рівня складності й науковост роботи (повнота реалізації мети і завдань у змісті розділів роботи, рівень оригінальності тексту)	Рівень	Високий	18-20
		Достатній	15-17
		Мінімально достатній	12-14
		Недостатній	0-11
Повнота і якість аналізу джерельної бази, культура посилань на використані джерела, якість бібліографічного опису		5	
Структурованість, лаконічність, рівень узагальнення (доцільність співвідношень обсягів окремих розділів роботи, дотримання вимог до загального обсягу роботи тощо)		5	
Достовірність і обґрунтованість висновків, їхня відповідність завданням роботи		5	
Оцінка якості й доцільності використаних ілюстративних матеріалів		5	
Дотримання нормативних вимог щодо оформлення курсової роботи		5	
Дотримання графіка виконання роботи, оцінка самостійності її виконання		5	
Загальна оцінка курсової роботи науковим керівником		60	

Аргументований висновок наукового керівника: _____

_____

_____

_____

Науковий керівник _____ (_____)

(підпис) (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 202__ р.

(на звороті рецензії)

Захист курсової роботи

Критерії оцінювання		Максим. бал	Оцінка комісії
Доповідь студента на захисті курсової роботи	Рівень володіння змістом роботи, повнота розкриття теми	20	
	Чіткість, логічність, послідовність, лаконічність доповіді, наявність унаочнення (<i>за потреби</i>)	10	
Повнота і коректність відповідей студента на поставлені питання		10	
Оцінка за захист курсової роботи		40	
Додаткові бали (наявність публікацій, доповідей на конференціях тощо)		10	

Підсумкова оцінка за курсову роботу:

за 100-бальною шкалою: _____

значення оцінки: _____

Члени комісії:

_____	_____	_____
(підпис)	(підпис)	(підпис)
(_____)	(_____)	(_____)
(ініціали прізвище)	(ініціали прізвище)	(ініціали прізвище)

«_____» _____ 20__ р.

